

**BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS
KRATIŠKIŲ DAUGIAFUNKCIO CENTRO VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos Kratiškių daugiafunkcio centro (toliau – Centras) vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija su pakeitimais), Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 (su pakeitimais), Lietuvos higienos norma HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 (su pakeitimais), Lietuvos higienos norma HN 79:2010 „Vaikų poilsio stovykla. Bendrieji sveikatos apsaugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-765 (su pakeitimais), Biržų rajono savivaldybės tarybos 2013 rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T-223 „Dėl atlyginimo dydžio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su pakeitimais) (toliau – Aprašas), Biržų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-187 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo“ (su pakeitimais), Biržų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-257 „Dėl maitinimo organizavimo Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos Kratiškių daugiafunkciame centre“. Šis aprašas nustato vaikų maitinimo organizavimo, finansavimo sąlygas ir atlyginimų už maitinimo paslaugas tvarką.

2. Centre organizuojamos vaikų maitinimo paslaugos, už kurias Savivaldybės tarybos nustatyta atlyginimą sumoka tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai).

3. Teikiamas nemokamas maitinimas pradinio ugdymo programos mokiniams, priešmokyklinio amžiaus vaikams, kuris yra skiriamas Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka, atsižvelgiant į Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatyta nemokamo maitinimo dienos lėšų normą. Nemokamas maitinimas finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams.

4. Nemokamas maitinimas organizuojamas Savivaldybės tarybos nustatyta mokinių nemokamo maitinimo Biržų rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašu.

5. Centre organizuojant maitinimą visiems pageidaujantiems vaikams sudarytos sąlygos pavalgyti šilto maisto.

6. Tausojantis maitinimas organizuojamas pagal patvirtintus valgiaraščius.

7. Centre maitinimas organizuojamas ir mokinių atostogų, nustatytų Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintuose bendruosiuose ugdymo planuose, metu, taip pat birželio mėnesį.

**II SKYRIUS
IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO VAIKŲ
MAITINIMO ORGANIZAVIMAS**

8. Centre maistas gaminamas atsižvelgiant į fiziologinius vaikų poreikius, amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus ir taisykles.

9. Vaikų maitinimui nevartojami subproduktai, sultinių koncentratai, saldainiai, konditerijos gaminiai su kremu ar šokoladu, gėrimai su maisto priedais (dažikliais, koncentratais, saldikliais), gazuoti gėrimai, bulvių traškučiai, žuvies konservai, nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai, šaltiena, genetiškai modifikuotas maistas, daug riebalų, sočiųjų riebalų rūgščių, cukraus ar druskos turintys produktai.

10. Vaikų maitinimų skaičius priklauso nuo jų buvimo Centre trukmės. Vaikai maitinami ne rečiau kaip 3,5-4 val.

11. Už mokinių nemokamo maitinimo Centre organizavimą atsakingas Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos direktorius.

12. Ikimokyklinio-priešmokyklinio ugdymo mišrios grupės vaikai maitinami pagal patvirtintą dienos režimą (maisto ruošimą ir vaikų maitinimą vykdo pati gimnazija) tris kartus per dieną: pusryčiai nuo 9.00 iki 9.20 val., pietūs nuo 12.30 iki 13.00 val. ir pavakariai nuo 15.30 iki 16.00 val.

13. Vykdamas ES programas „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“, vaikams papildomai duodami pieno produktai (pienas, jogurtas, varškės sūreliai, vanilinė varškytė), pavakarių metu duodami vaisia (obuoliai, mandarinai, kriaušės ir kt.).

14. Tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai), pateikdami prašymą, turi teisę pasirinkti ugdymo trukmę (nuo 4 iki 10,5 val.) ir maitinimų skaičių (ne daugiau kaip 3 maitinimai per dieną). Pietūs centre yra privalomi.

15. Tėvams pasirinkus ne ilgesnį kaip 4 val. trukmės ugdymą per dieną, vaikui maitinimas nėra organizuojamas pagal pasirinktą maitinimo variantą.

16. Apie planuojamus kito mėnesio maitinimų skaičiaus pakeitimus tėvai privalo informuoti iki einamojo mėnesio priešpaskutinės darbo dienos. Vaikams, nevalgantiems pusryčių ir (ar) vakarienės, neleidžiama atsinešti iš namų užkandžių ir gėrimų.

III SKYRIUS

PRADINIO UGDYMO MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

17. Centre maistas gaminamas, atsižvelgiant į fiziologinius vaikų poreikius, amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus ir taisykles.

18. Vaikų maitinimui nevartojami subproduktai, sultinių koncentratai, saldainiai, konditerijos gaminiai su kremu ar šokoladu, gėrimai su maisto priedais (dažikliais, koncentratais, saldikliais), gazuoti gėrimai, bulvių traškučiai, žuvies konservai, nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai, šaltiena, genetiškai modifikuotas maistas, daug riebalų, sočiųjų riebalų rūgščių, cukraus ar druskos turintys produktai.

19. Nustatomas toks 1-4 klasių mokinių maitinimo laikas:

- pietūs nuo 10.30-10.50 val. (po 2 pamokų),

- pietūs nuo 11.35-11.55 val. (po 3 pamokų)

IV SKYRIUS

PAREIGOS IR TEISĖS ORGANIZUOJANT IKIMOKYKLINIO/PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO MIŠRIOS GRUPĖS IR 1-4 KLASIŲ MOKINIŲ MAITINIMĄ

19. Direktorius:

19.1. atsako už ikimokyklinės-priešmokyklinės grupės ir 1-4 klasių mokinių maitinimo ir nemokamo maitinimo organizavimą, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų, skiriamų mokinių nemokamam maitinimui ir įstatymų nustatyta tvarka gautų kitų lėšų, tikslinį panaudojimą;

19.2. vadovaudamasis Biržų rajono savivaldybės mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašu šiuo tvarkos aprašu organizuoja mokinių nemokamą maitinimą;

19.3. paskiria atsakingą darbuotoją už nemokamo maitinimo Centre organizavimą;

19.4. paskiria atsakingą darbuotoją, kuris kartą per savaitę tikrina ir pildo Valgiaraščių ir mokinių maitinimo atitikties patikrinimo žurnalą.

20. Atsakingas už nemokamo maitinimo organizavimą asmuo:

20.1. kas mėnesį iki kito mėnesio 5 dienos pildo <https://vidinis.spis.lt/mn> puslapyje mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalą ir pateikia atspausdintą ir pasirašytą žurnalą Socialinės paramos skyriui;

20.2. informuoja raštu mokinio deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją (jei gyvenamoji vieta nedeklaruota, savivaldybės, kurioje gyvena administraciją) ir pateikia turimą informaciją socialinei paramai gauti, jei socialinė parama mokiniui būtina ir mokinio tėvai, globėjai (rūpintojai) nesikreipė dėl socialinės paramos mokiniams.

21. Mokytojai:

21.1. ikimokyklinės ir priešmokyklinės grupės elektroniniame dienyne kiekvieną dieną veda vaikų lankomumo apskaitą, kurioje nurodo bendrą lankančių vaikų skaičių.

21.2. pradinio ugdymo mokytojai kasdien pildo vaikų lankomumą elektroniniame dienyne.

22. Dietistas:

22.1. 1 kartą per metus sudaro vaikų maitinimo perspektyvinius 15 dienų valgiaraščius, kurie suderinami Biržų valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje ir patvirtinami gimnazijos direktoriaus;

22.2. rengia maisto gaminių receptūros ir gamybos technologijos aprašymų korteles, konsultuojasi su atitinkamomis institucijomis dėl maisto produkcijos kokybės, produktų gamybos technologijos procesų ypatumų;

22.3. parengia dienos meniu, nurodo kiekvieno gaminio išėigą gramais ir jį pateikia tėvams;

22.4. sudaro kasdienį vaikų maitinimo valgiaraštį – reikalavimą (forma F-299), orientuotą į perspektyvinį 15 dienų valgiaraštį ir kas 5 dienas jį pateikia buhalteriu, tvarkančiam Centro apskaitą;

23. Skyriaus vedėjas:

23.1. kiekvieną dieną 8.50 val. iš pedagogų surenka informaciją apie lankančių vaikų skaičių, apskaičiuoja kiek vaikų ir kiek kartų per dieną valgys. Duomenis perduoda virėjui.

23.2. užsako maisto produktus tiekėjams, priima iš jų tik kokybiškus, realizacijos laiką atitinkančius produktus ir juos sandėliuoja griežtai vykdydamas higienos normų reikalavimus veikų maitinimui;

23.3. išduoda iš sandėlio produktus virėjui pagal dienos valgiaraštį;

23.4. kasdien vykdo tikslią maisto produktų išlaidų ir įplaukų registraciją medžiagų sandėlio apskaitos knygoje. Dokumentai (sąskaitos) pateikiami gimnazijos direktoriui pasirašyti. Pasirašyti dokumentai pateikiami buhalteriu, kuris užpajamuoja ir vykdo jų apskaitą buhalterinės apskaitos programos pagalba pagal pavadinimą, kiekį ir vertę;

23.5. vieną kartą per mėnesį su buhalteriu suderina maisto produktų likučius;

23.6. maisto produktai nurašomi kiekvieną dieną pagal valgiaraštį.

24. Virėjas:

24.1. priima maisto produktus iš skyriaus vedėjo einamajai dienai pagal iš vakaro sudarytą valgiaraštį ir paruošia patiekalus;

24.2. pasveria porcijas vienam vaikui ir jas išdalina pagal tą dieną esančių vaikų skaičių;

24.3. matuoja ir fiksuoja patiekalų šiluminio apdorojimo temperatūrą.

25. Mokytojo padėjėjas:

25.1. esant būtinybei padeda vaikams pavalgyti;

25.2. po vaikų maitinimo surenka indus, nuvalo stalus.

26. Vyriausiasis buhalteris kiekvieną mėnesį, iki kito mėnesio 5 dienos Biržų rajono savivaldybės administracijos buhalterijai pateikia ataskaitą (paraišką) apie mokinių nemokamam maitinimui panaudotas lėšas.

27. Bualteris:

27.1. patikrina skyriaus vedėjo pateiktas ataskaitas su sandėlio knygomis ir gražina sandėlio knygas skyriaus vedėjui;

27.2. vykdo valgyklos apskaitą buhalterinės apskaitos LABBIS pagal pavadinimą, kiekį ir vertę;

27.3. iki sekančio mėnesio 10 darbo dienos išrašo ir išduoda Mokėjimo kvitus už praėjusį mėnesį valgiusiems valgykloje ikimokyklinio-priešmokyklinio ugdymo vaikams, 1–4 kl. mokiniams ir kitiems valgiusiems asmenims;

27.4. patikrina mėnesines maisto produktų ataskaitas, suderina maisto produktų likučius.

28. Direktorius įsakymu sudaryta komisija vieną kartą ketvirtyje atlieka maisto sandėlyje esančių produktų inventorizaciją.

V SKYRIUS ATLYGINIMAS UŽ MAITINIMO PASLAUGAS

29. Išlaidas už maitinimo paslaugas ir mokesčių įstaigos reikmėms sumoka tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai) pagal Savivaldybės tarybos nustatytą Atlyginimo dydžio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašą.

30. Atlyginimas už maitinimo paslaugas ir mokesčių įstaigos reikmėms yra mokamas už kiekvieną lankytą arba nelankytą ir nepateisintą dieną. Atlyginimo dydis už produktus kinta, priklausomai nuo tėvų pasirinkto dienos maitinimų skaičiaus.

31. Socialiai remtinų šeimų pradinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikams esant savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimui tiekiamas nemokamas maitinimas.

32. Už nemokamo vaikų maitinimo duomenų tikrumą, faktinių ir finansinių ataskaitų parengimą yra atsakingi grupės mokytojai, skyriaus vedėjas, socialinis pedagogas ir buhalteris.

33. Biržų rajono savivaldybės administracijos pervestos lėšos už maisto produktus vaikų nemokamam maitinimui pervedamos maisto produktų tiekėjams.

34. Atlyginimo už vaikų maitinimą taip pat nemoka tėvai, jeigu šeima gauna socialinę pašalpą, pateikus tai įrodančius dokumentus. Šios ir kitos lengvatos, nurodytos savivaldybės tarybos patvirtintame Apraše, forminamos direktoriaus įsakymu.

35. Už maitinimo paslaugą ir mokesčio įstaigos reikmėms gautos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip gimnazijos pajamų už suteiktas paslaugas lėšos. Pajamų programos sąmatoje maitinimo paslaugų lėšos skiriamos Centro maisto produktų įsigijimui. Mokesčio įstaigos reikmėms lėšos skiriamos baldų, žaislų, ugdymo priemonių ir pan. įsigijimui.

VI SKYRIUS MAITINIMO ORGANIZAVIMAS CENTRO DARBUOTOJAMS

36. Centro darbuotojai užsisako pietus iš ryto nuo 8:30 iki 8:50 val.

37. Pietų kainą sudaro patiekalams sunaudotų maisto produktų kaina ir 40 proc. patiekalų gamybos išlaidos nuo maisto kainos, nustatytos Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

38. Virėjas kas dieną pildo parduodamų patiekalų aktą, kuriame nurodoma valgiusio darbuotojo ar mokinio vardas, pavardė ir porcijos kaina įskaitant antkainį (Priedas Nr.1).

39. Už praėjusį mėnesį darbuotojai susimoka iki einamojo mėnesio 20 d.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Centras vaikų maitinimo paslaugą teikia tik turėdamas maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą bei Visuomenės sveikatos centro išduotą leidimą – higienos pasą.

41. Visi darbuotojai skyriuje gali dirbti tik pasitikrinę sveikatą ir turintys asmens sveikatos knygeles bei pažymėjimus apie higienos įgūdžių išklaustą programą.

42. Už Centro vaikų maitinimo organizavimą, produktų priėmimą, išdavimą, realizacijos terminus, dokumentų tvarkymą atsakingas skyriaus vedėjas.

43. Vaikų maitinimo organizavimą koordinuoja gimnazijos direktorius.

44. Šis aprašas gali būti keičiamas pasikeitus šią tvarką reglamentuojantiems teisės aktams.
